

„Jako by se to všechno stalo včera“

Česko-německý fond budoucnosti vydává k počtě obětem nacismu esej Radky Denemarkové s fotografiemi Karla Cudlína

V Praze, 15. října 2021 - Ačkoli od konce 2. světové války uplynulo více než tři čtvrtě století, dosud žijí její svědci, kteří mohou doložit svým osobním svědectvím tehdejší hrůzy. Česko-německý fond budoucnosti oslovil téměř tisíc přeživších nacistické persekuce s výzvou, aby svěřili své osobní vzpomínky a životní kréda. Z jejich odpovědí pak vyvstala výjimečná kniha s názvem *Jako by se to všechno stalo včera / Als wäre das alles gestern geschehen*, která se skládá z jejich fotografických portrétů a citací, k nimž Radka Denemarková na základě jejich výpovědí přidala pozoruhodný esej o holocaustu – holocaustu, jehož možnost přežívá dál i v poválečné společnosti. Kontrapunkt její varovné úvaze tvoří fotografie 22 pamětníků, pořízené Karlem Cudlínem – z nich se navzdory prožitému utrpení odráží vesměs nezdolná životní síla. Kniha bude představená u příležitosti slavnostního koncertu pro oběti nacismu ve Státní opeře.

Vznik této knihy inicioval Česko-německý fond budoucnosti, který již od roku 1998 podporuje projekty prohlubující pohledy do společné kultury a dějin našich dvou zemí. „*Traumata přeživších jsou traumata nás všech, ale aby se nás dotkly ještě po tolika letech, je nutné dát zazníť hlasům konkrétních jedinců, kteří o nich ještě mohou mluvit,*“ uvádějí jeho ředitelé Petra Ernstberger a Tomáš Jelínek. Vzpomínky přeživších na své příbuzné a přátele jsou jedinečné, oni i mrtví mají svá jména, a je nutné si to připomínat. Mezi portrétovanými se objevují ti, již prošli koncentračními tábory v Osvětimi a Terezíně, přežili vyhlazení Lidic, anebo ti, jejich rodiče byli zastřeleni před jejich vlastníma očima, popraveni za účast v odboji či umučeni v koncentračních táborech. A přesto, stejně jako z jejich fotografických tváří, jako by ani z jejich vzpomínek nezaznívala rezignace.

Načrtnuté vzpomínky pamětníků ovšem zároveň znovu připomínají, že vznik války a holocaustu byl úzce spojen se samou podstatou naší novověké evropské společnosti a obecně moderních mocenských mechanismů. Radka Denemarková nám tuto skutečnost připomíná s kromobyčejnou naléhavostí: „*Stále žijeme v civilizované kulturní společnosti, která holocaust umožnila. A nezabránila mu. Když holocaust nastal, lidé odmítali věřit faktům, které měli před očima.*“ A dále vysvětluje: „*Ani dnes se naše vnímání nezměnilo; zase nebudeme připraveni slyšet varovné signály, i když je budeme mít před očima. Jsme nadutí a zaslepení perspektivou ekonomicky zajištěného, konzumního světa, nevidíme, jak mizí morální hledisko, nevnímáme nespravedlnosti a genocidy světa, mlčíme k odsouvání lidí na okraj společnosti, abychom se jejich neštěstím nenakazili. Masové vraždění bylo nepředstavitelné, ale my si v dnešní době musíme představit nepředstavitelné mnohem dříve, jinak nespravedlnostem nezabráníme.*“

Publikace *Jako by se to všechno stalo včera / Als wäre das alles gestern geschehen* je dvojjazyčná (česky a německy) a je možné ji zakoupit síti Kosmas. Veřejná prezentace knihy za účasti autorů a pamětníků se uskuteční 27. října od 13:30 hod ve Státní opeře (salon Angelo Neumanna). Vstup je možný po předchozí rezervaci na e-mailu adela.brachova@fb.cz.

Další informace na www.fondbudoucnosti.cz.

Kontakt pro média:

Silvie Marková
SMART Communication
e-mail: markova@s-m-art.com
tel.: +420 604 748 699

Silja Schultheis
Česko-německý fond budoucnosti
e-mail: silja.schultheis@fb.cz
tel.: +420 737 505 790